

Taalbewust beroepsonderwijs: hoe geef je dat vorm?

Bas van Eerd
taaltrainer.com

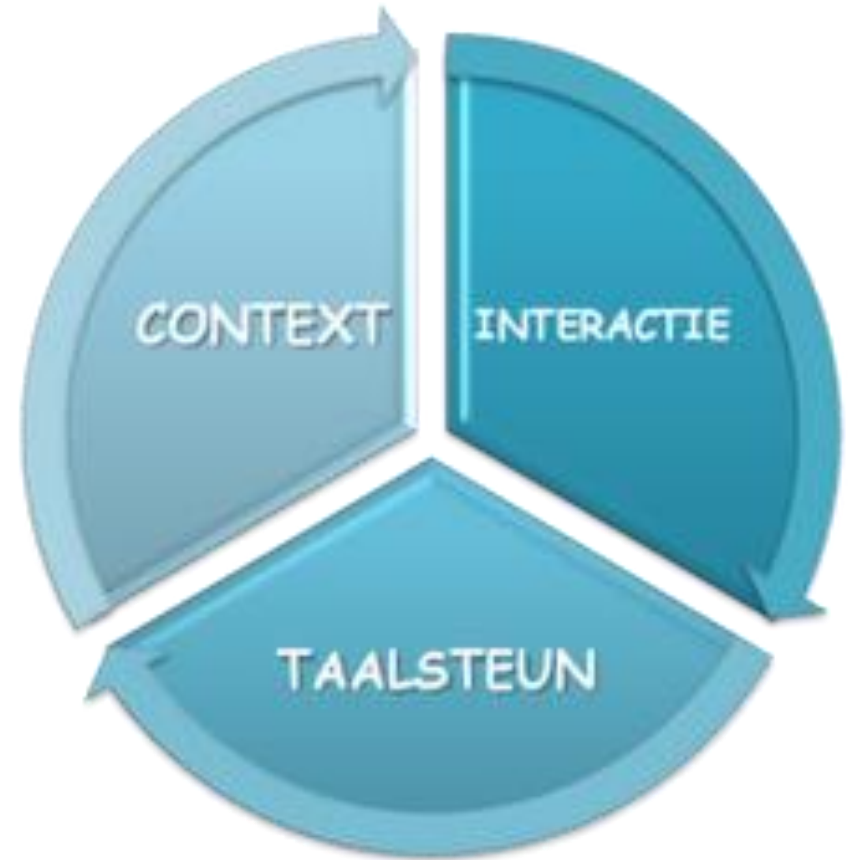
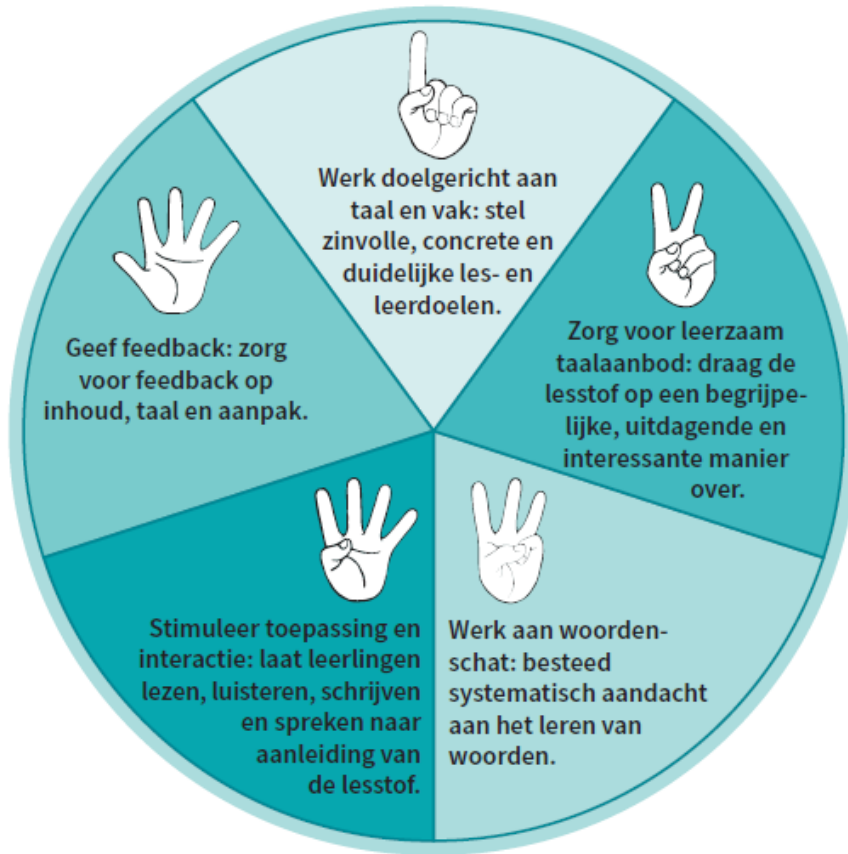
in deze workshop...

Een manier om taal zinvol en relevant te laten zijn voor leerlingen is het verbinden van de leerstof met de uitvoering van **functionele** en **betekenisvolle taaltaken**.

Maar hoe geef je dat vorm? In deze sessie krijg je achtergronden en concrete handvatten voor effectief en motiverend taalonderwijs.

Ingrediënten van taalbewust beroepsonderwijs

6 ingrediënten van taalgericht ~~vak~~onderwijs

1. stel taaldoelen
2. sluit aan bij de belevingswereld en context van leerlingen
3. geef expliciete directe instructie op taal
4. bied taalsteun bij de taakuitvoering
5. zet interactie in als motor voor leren
6. geef feedback op het eindproduct en proces en laat leerlingen iets met die feedback doen.

functionele taaltaken

Functionele taaltaken gaan uit van het inzetten van het geheel aan deelvaardigheden.

Instrumentele oefeningen stellen juist een deelvaardigheid centraal.

Waaraan wordt in jouw onderwijs het meeste tijd besteed? Wat knip je het eerste weg?

functionele taaltaken

Van den Branden (2006) definieert een taaltaak als:

“een activiteit die mensen uitvoeren om een doel te bereiken, waarvoor het gebruik van taal nodig of nuttig is”.

Het doel kan zeer uiteenlopend zijn en hoeft *niet per se talig* te zijn. Voor de uitvoering van het doel is *wél* taal nodig. Voorbeelden van taaltaken zijn:

- * Een mail schrijven om iemand uit te nodigen om naar een meeting te komen
- * Een recept lezen om een lekkere moussaka te koken.
- * Een artikel lezen om meer te weten te komen over de voor- en nadelen van elektrische auto's.
- * Naar een radio-uitzending luisteren om te weten te komen of je onderweg file gaat hebben.
- * Een kapper interviewen om te zien of dat beroep iets voor je is.

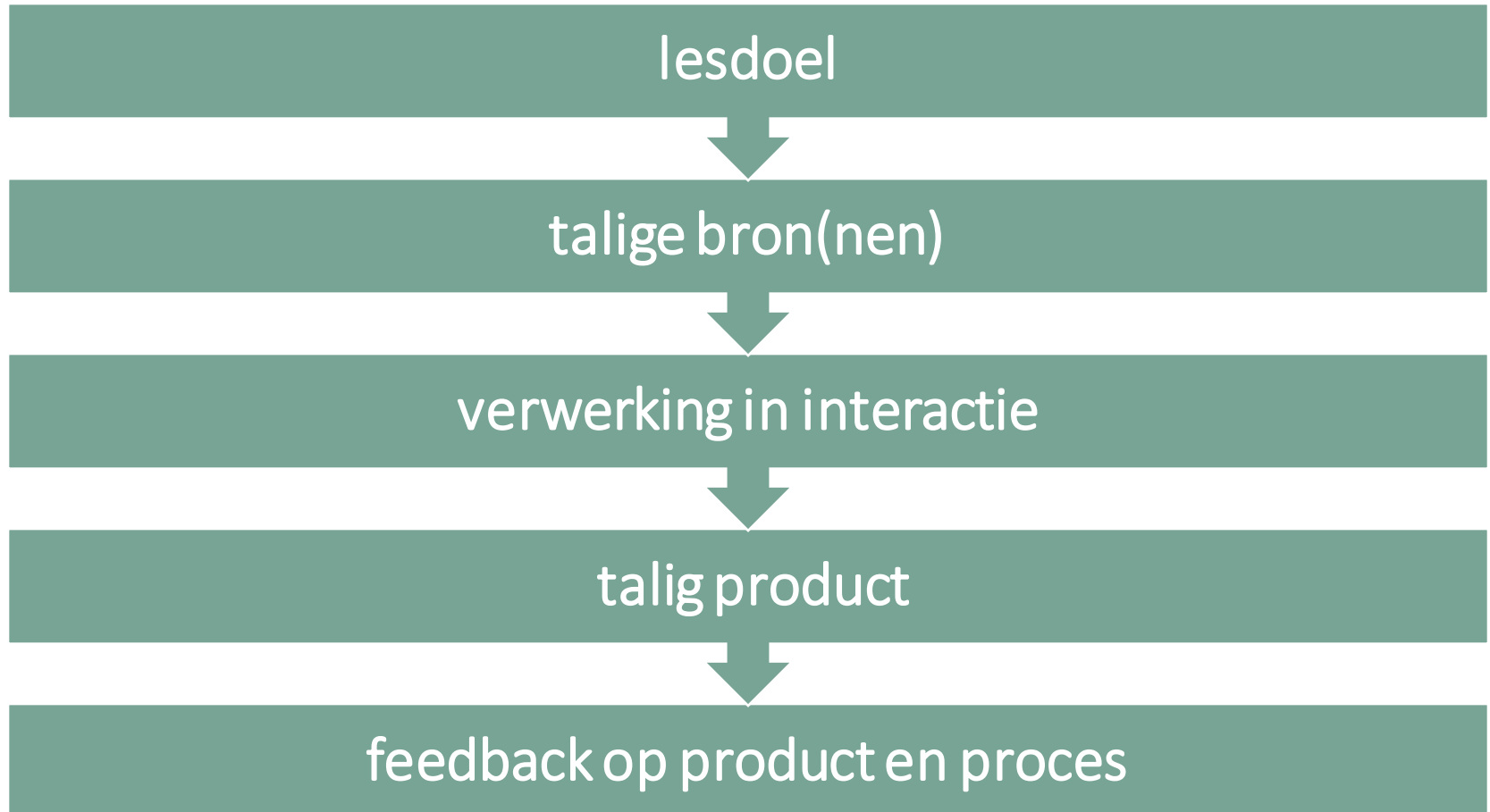
betekenisvolle (authentieke) taaltaken

- ... sluiten aan bij de leefwereld en interesse van leerlingen;
- ... bieden leerlingen keuzeruimte in taakuitvoering;
- ... creëren een natuurlijke taalleerbehoefte bij leerlingen.
- ... komen (mogelijk in een andere vorm) in de echte wereld, dus buiten school, ook voor.

→ [bekijk de lijst met voorbeelden](#)

ondersteunende instructie

instructie / activiteit talige bronnen

- Is de context voor de leerlingen bekend?
- Bevat de tekst woorden / passages die uitleg behoeven?
- Welke leesinstructie krijgen de leerlingen (i.r.t. het product)?
- Is differentiatie noodzakelijk?

instructie talig product

- Is instructie nodig op de opbouw of indeling van de tekst?
- Is instructie nodig op de toon van de tekst?
- Zijn er voorwaarden aan de te gebruiken taal (woorden en zinnen)?
- Is er steun (stappenplan, aanvulzinnen, schema, etc.) voor de te gebruiken taal?
- Is er aandacht voor het spreek- of schrijfproces? En voor de samenwerking?

oefening

Lees de brontekst (= talige bron).

Bepaal hierbij een lesdoel en taaltaak.

1. Welke instructie / ondersteuning hebben leerlingen nodig om de brontekst te begrijpen (context en taal)?
2. Welke instructie / ondersteuning hebben leerlingen nodig om het talige product te maken?
3. Welke rol speelt interactie in de les?
4. Op welke manier vindt het feedbackproces plaats?